

Tom-systeem bespaart tijd

Wouter Moerman: 'Gewas met metalen ringen is recyclebaar'

Wouter Moerman: "Het ringen gaat sneller dan het clippen en de afvoerkosten van het gewas zijn lager."

Kwekerij Moerman in Maasbree werkt sinds dit voorjaar met het geautomatiseerde ringsysteem. Hiermee zet een teler eenvoudig en effectief tomaten-, aubergine- en paprikaplanten aan het touw vast. Het indraaien of werken met clips vervalt daarmee.

Het vleestomatenbedrijf van 4 ha is landelijk gelegen in de Peel en Maas gemeente. In de bedrijfsruimte sorteert en verpakt de teler vanaf februari tot eind oktober de vleestomaten. "Iedere klant, supermarkt of groentesnijderij, wil haar eigen maatsortering. Daar sorteren we heel strak op en dat geeft een uniform product", zegt Wouter Moerman. De afzet verloopt via telersvereniging Van Nature.

Uitproberen

Eind november start de nieuwe onbelichte teelt in steenwol. "Vleestomaten zijn stugge planten, waarvan de koppen makkelijk breken bij het indraaien. Dat remt de groei en kost echt productie. Reden waarom wij de stengels met clips aan het gewastouw vastzetten. Met clippen groeit de stam mooi recht door", zegt de teler.

In maart kwam tuinbouwtoeleverancier Mertens Agro met het Tom-systeem naar de vleestomatenteler om het uit te proberen. Een speciale niettang van Agrifast, die op een oplaadbare accu werkt, klemt een nietje met een kleine inkeping aan het gewastouw vast. Gelijkijdig sluit het nietje in de vorm van een ring om de stengel heen. Door de sterke houvast van de dunne

metalen ring heeft de stengel voldoende steun en kan het gewas niet afglijden. Ook niet als de planten in de oogstperiode zwaarder worden.

Kleine stap

De vleestomatenteler: "Voor ons was het een kleine stap om van het clippen naar het ringen te gaan, omdat de organisatie van het werk daardoor niet verandert. Want zowel het clippen als het ringen is niet te combineren met het dieven van de tomatenplanten, waardoor we deze werkzaamheden al apart uitvoerden."

In de gewone (tros)tomatenteelt gaan medewerkers normaal gesproken elke week één keer rond met dieven én indraaien. Moerman dieft wel elke week, maar doet een dag langer over

Door de sterke houvast van de dunne metalen ring heeft de stengel voldoende steun en kan het gewas niet afglijden.

het opbinden. Hierdoor bespaart hij 20% op ringen en arbeid. Het ringen is weer 10% sneller dan het clippen.

Het bladsnijden gaat eveneens sneller bij de ringetjes. "Omdat een ringetje smaller is dan een clip, kan het mes er makkelijker langs. Daar bespaar je tijd mee. Een extra voordeel van de dunne ring is, dat je het mes vlakker langs de stam kunt snijden. Dat geeft een vlakker wond, waardoor er minder kans is op Botrytis. Want als er een stukje bladsteel blijft zitten, droogt het minder snel op en neemt de kans op deze schimmelziekte toe. Daarom clippen veel tomatentelers niet", aldus de teler.

Lager afvaltarief

Bij het clippen betaalt een teler vanwege de kunststof clips een hoger afvoertarief. De ijzeren ringen zijn voor de compostering te recycleren door ze met een grote magneet bij de afvalwerker eruit te halen. Hierdoor is het afvaltarief lager.

Andere bedrijven bezoeken

Vleestomatenteler Wouter Moerman is positief over Tuinbouw Relatiedagen Venray: "Vorig jaar heb ik de relatiedagen bezocht. Voor het tweede glastuinbouwgebied van Nederland is dit dé tuinbouwbeurs. Compleet met bedrijven uit de regio en het westen van het land. En het leuke is dat je eveneens met andere bedrijven in gesprek komt en niet alleen met je eigen leveranciers. Door de laagdrempeligheid loop je makkelijk bij andere stands binnen."

Moerman: "Een clip zit wel steviger dan een ring. De ring zit niet altijd strak om het touwtje, waardoor een plant kan vallen. Om de niettang daar goed op af te stellen is in het begin best lastig. Het mag ook weer niet te strak, anders wordt het touwtje doorgesneden."

Hoewel de vleestomatenteler in mei een tweede tang van € 1.600 erbij had gekocht, is hij in de zomer weer gaan clippen. De teler was bang voor het vallen van de planten. De laatste rondes zijn weer geringd. Vanaf het begin van de nieuwe teelt gaat hij alleen maar ringen. Het grootste nadeel vindt hij als er een tang kapot is, want dan ligt het ringwerk stil. Met clippen is dat niet zo. "Techniek kan falen. Daarom schaf ik nog een extra tang aan voor de back-up."

Moerman wil de stengel op het juiste tijdstip vastzetten. Want als de plant te lang is, gaat het lastiger en kost het meer tijd. De leverancier stelt dat, als de machine goed is afgesteld en de clip op de juiste plaats is aangebracht, de planten niet uitzakken.

Goedkoper

Twee medewerkers zijn fulltime bezig om de 120.000 stengels vast te zetten. De niettang hangt met een kabel en balansveer aan een meedraaiende zwenkarm op de buisrailkar. Hierdoor hoeft de medewerker het gewicht (1,5 kilo met nietjes) niet zelf te dragen. De nietjes zitten met 58 stuks aan elkaar. De teler ziet het liefst patronen van een paar honderd stuks. Nu moet in een kap van 130 m lengte de tang meerdere

keren worden herladen. De prijzen van ringen liggen gelijk aan die van clips. De winst zit in de arbeidsbesparing, waarmee de teler de investering in het systeem moet terugverdienen. "Het ringen is goedkoper dan clippen en gaat sneller dan de stengels indraaien. Voor het indraaien heb je ervaren vakmensen nodig, voor het ringen niet. Dit en de lagere afvoerkosten verlagen de drempel voor tomatentelers om ook over te stappen op het nieuwe systeem", meent Moerman.

Goed luisteren

De teler is altijd vroeg in productie met zijn vleestomaten. Tot mei waren de prijzen aardig, daarna teleurstellend. Voor een groot deel levert hij tegen vaste prijzen bij klanten. Ondanks de moeilijke jaren ziet de teler niets in switchen van teelt. "We moeten ons focussen op kwaliteit en goed luisteren naar de afnemers. Als ze een klein maatje vleestomaat willen en het kost ons een kilo opbrengst, dan moeten we dat willen doen voor een betere prijs."

Voor groentesnijderijen haalt hij het kroontje er al af; supermarkten willen juist 100% met kroontje. Verschillende afnemers hebben hun eigen fust. Het bedrijf gaat daar flexibel mee om en werkt met zes soorten dozen en kisten en gebruikt drie soorten pallets.

Samenvatting

Vleestomatenteler Wouter Moerman is positief over de speciale niettang waarmee hij de stengels met dunne metalen ringen aan het gewastouw vastzet. De overstap van clippen is klein en de voordelen zijn groot. Het ringen gaat 10% sneller. Bij het bladsnijden bespaart de teler op arbeid en de kans op Botrytis neemt af. De afvoerkosten van het gewas zijn lager dan met clips, omdat het metaal te recycleren is.